

Byla C-363/05

JP Morgan Fleming Claverhouse Investment Trust plc

ir

The Association of Investment Trust Companies

prieš

The Commissioners of HM Revenue and Customs

(VAT and Duties Tribunal, London prašymas priimti prejudicinį sprendimą)

„Šeštoji PVM direktyva – 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktis – Atleidimas nuo mokesčių – Specialūs investiciniai fondai – Švoka – Valstybių narių atliekamas apibrėžimas – Diskrecija – Ribos – Pastovaus kapitalo fondai“

Sprendimo santrauka

1. Mokesčių nuostatos – Teisės aktų suderinimas – Apyvartos mokesčiai – Bendra pridėtinės vertės mokesčių sistema – Šeštojoje direktyvoje numatytas atleidimas nuo mokesčių

(Tarybos direktyvos 77/388 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktis)

2. Mokesčių nuostatos – Teisės aktų suderinimas – Apyvartos mokesčiai – Bendra pridėtinės vertės mokesčių sistema – Šeštojoje direktyvoje numatytas atleidimas nuo mokesčių

(Tarybos direktyvos 77/388 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktis)

3. Mokesčių nuostatos – Teisės aktų suderinimas – Apyvartos mokesčiai – Bendra pridėtinės vertės mokesčių sistema – Šeštojoje direktyvoje numatytas atleidimas nuo mokesčių

(Tarybos direktyvos 77/388 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktis)

1. Šeštosios direktyvos 77/388 d 1 valstybių narių įstatymų, susijusių su apyvartos mokesčiais, suderinimo 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktis turi būti aiškinamas taip, jog šioje nuostatoje nurodyta švoka „specialūs investiciniai fondai“ apima pastovaus kapitalo specialius investicinius fondus, kaip antai investicinių patikėjimo bendrovių (Investment Trust Companies).

Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B dalies d punkto 6 papunkčio aiškinimas, pagal kurį nuo pridėtinės vertės mokesčių yra atleidžiamas kintamojo kapitalo, bet ne pastovaus kapitalo fondų valdymas, prieštarauja fiskalinio neutralumo principui, kuriuo būtų ir pagrįsta Šeštojoje direktyvoje nustatyta bendra pridėtinės vertės mokesčių sistema ir kuris draudžia apmokestinimo pridėtinės vertės mokesčių atžvilgiu nevienodai vertinti tokius pačius sandorius vykdančius ūkio subjektus. Iš tiesų pastovaus kapitalo fondams nebūdingas joks svarbus skirtumas, dėl kurio negalima būtų į jį priskirti Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B dalies d punkto 6 papunktyje numatytiems specialiems investiciniams fondams, lygiai kaip ir kintamojo kapitalo fondų.

Negalima veiksmingai remtis Direktyvos 85/611 d 1 įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su

kolektyvinio investavimo ? perleidžiamus vertybinius popierius subjektais (KIAVPS), derinimo, iš dalies pakeistos Direktyva 2005/1, nuostatomis siekiant padaryti išvad?, jog Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktyje nurodyta s?voka „special?s investiciniai fondai“ turi b?ti aiškinama siaurai. Nors iš Direktyvos 86/611 konstatuojam?j? dali? ir teksto išplaukia, kad jos tikslas yra koordinuoti nacionalin?s teis?s aktus, reglamentuojan?ius kolektyvinio investavimo subjektus, vis d?lto Šeštosios direktyvos pri?mimo momentu Bendrijos terminologija speciali? investicini? fond? srityje dar nebuvo suderinta, nes Direktyva 86/611, kurios 1 straipsnio 3 dalyje buvo apibr?žtas kolektyvinio investavimo subjektas Bendrijos lygmeniu, buvo priimta tik 1985 metais.

(žr. 29–32, 37 punktus ir rezoliucin?s dalies 1 punkt?)

2. Šeštosios direktyvos 77/388 d?l valstybi? nari? ?statym?, susijusi? su apyvartos mokes?iais, suderinimo 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktis turi b?ti aiškinamas taip, jog jis valstyb?ms nar?ms suteikia diskrecij? apibr?žti j? teritorijoje esan?ius fondus, kurie atitinka s?vok? „special?s investiciniai fondai“ šioje nuostatoje numatyto atleidimo nuo mokes?io tikslais. Ta?iau naudodamosi šia diskrecija valstyb?s nar?s turi nepažeisti min?tos nuostatos tikslo, kuris yra supaprastinti investuotojams investavim? ? vertybinius popierius pasitelkiant investavimo subjektus, taip užtikrinant fiskalinio neutralumo princip? renkant prid?tin?s vert?s mokest?, susijus? su speciali? investicini? fond?, konkuruojan?i? su kitais specialiais investiciniais fondais, pavyzdžiui, fondais, kuriems taikoma Direktyva 85/611 d?l ?statym? ir kit? teis?s akt?, susijus? su kolektyvinio investavimo ? perleidžiamus vertybinius popierius subjektais (KIAVPS), derinimo, iš dalies pakeista Direktyva 2005/1, valdymu.

(žr. 54 punkt? ir rezoliucin?s dalies 2 punkt?)

3. Šeštosios direktyvos 77/388 d?l valstybi? nari? ?statym?, susijusi? su apyvartos mokes?iais, suderinimo 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktis yra veikiantis tiesiogiai, tod?l mokes?i? mok?tojas juo gali remtis nacionaliniame teisme gin?ydamas nesuderinamo su šia nuostata nacionalin?s teis?s akto taikym?.

Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B dalies d punkto 6 papunktis pakankamai tiksliai ir nes?lygiškai nurodo, jog speciali? investicini? fond? valdymas turi b?ti atleistas nuo mokes?io. Aplinkyb?, kad ši nuostata iš naujo patvirtina valstybi? nari? diskrecijos egzistavim?, neleidžia suabejoti šiuo aiškinimu, jei pagal objektyvius požymius gin?ijamas paslaug? teikimas atitinka min?tu atleidimu nuo mokes?io nustatytus kriterijus.

(žr. 59–60, 62 punktus ir rezoliucin?s dalies 3 punkt?)

TEISINGUMO TEISMO (tre?ioji kolegija)

SPRENDIMAS

2007 m. birželio 28 d.(*)

„Šeštoji PVM direktyva – 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktis – Atleidimas nuo mokes?io – Special?s investiciniai fondai – S?voka – Valstybi? nari? atliekamas apibr?žimas – Diskrecija –

Ribos – Pastovaus kapitalo fondai“

Byloje C?363/05

d?l *VAT and Duties Tribunal, London* (Jungtin? Karalyst?) 2005 m. rugs?jo 19 d. Sprendimu, kur? Teisingumo Teismas gavo 2005 m. rugs?jo 26 d., pagal EB 234 straipsn? pateikto prašymo priimti prejudicin? sprendim? byloje

JP Morgan Fleming Claverhouse Investment Trust plc,

The Association of Investment Trust Companies

prieš

The Commisioners of HM Revenue and Customs,

TEISINGUMO TEISMAS (tre?ioji kolegija),

kur? sudaro kolegijos pirmininkas A. Rosas (praneš?jas), teis?jai J. Klu?ka, U. Lõhmus, A. Ó. Caoimh ir P. Lindh,

generalin? advokat? J. Kokott,

pos?džio sekretor? L. Hewlett, vyriausioji administrator?,

atsižvelg?s ? rašytin? proceso dal? ir ?vykus 2006 m. gruodžio 13 d. pos?džiui,

išnagrin?j?s pastabas, pateiktas:

– *JP Morgan Fleming Claverhouse Investment Trust plc*, atstovaujamo QC K. P. E. Lasok ir *barrister* M. Angiolini, ?galioto *solicitor* A. Khan,

– Jungtin?s Karalyst?s vyriausyb?s, atstovaujamos C. Gibbs ir R. Hill,

– Europos Bendrij? Komisijos, atstovaujamos R. Lyal ir M. Afonso,

susipažin?s su 2007 m. kovo 1 d. pos?dyje pateikta generalin?s advokat?s išvada,

priima š?

Sprendim?

1 Prašymas priimti prejudicin? sprendim? pateiktas d?l 1977 m. geguž?s 17 d. Tarybos Šeštosios direktyvos 77/388/EEB d?l valstybi? nari? ?statym?, susijusi? su apyvartos mokes?iais, suderinimo – Bendra prid?tin?s vert?s mokes?io sistema: vienodas apskai?iavimo pagrindas (OL L 145, p. 1, toliau – Šeštoji direktyva) 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunk?io išaiškinimo.

2 Šis prašymas pateiktas byloje tarp *JP Morgan Fleming Claverhouse Investment Trust plc* (toliau – *Claverhouse*) ir *The Association of Investment Trust Companies*, prašym? pagrindin?je byloje pateikusio asmens, ir *Commissioners of HM Revenue and Customs* (toliau – *Commissioners*) d?l pastar?j? atsisakymo atleisti nuo prid?tin?s vert?s mokes?io (toliau – PVM) investicinei patik?jimo bendrovei (*Investment Trust Company*, toliau – *ITC*) suteiktas valdymo paslaugas.

Teisinis pagrindas

Bendrijos teisės aktai

3 Pagal Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktį valstybės narės, taikydamos sąlygas, kurias jos turi nustatyti siekdamos užtikrinti, kad šioje direktyvoje numatytas atleidimas nuo mokesčio būtų teisingas ir sąžiningas ir kad būtų užkirstas kelias galimam mokesčio vengimui, išsisukinėjimui ar piktnaudžiavimui, atleidžia nuo PVM:

„specialių investicinių fondų, kaip juos apibrėžia valstybės narės, valdymą“;

4 1985 m. gruodžio 20 d. Tarybos direktyvos 85/611/EEB dėl įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su kolektyvinio investavimo perleidžiamais vertybiniais popieriais subjektais (KIAVPS), derinimo (OL L 375, p. 3), iš dalies keistos ketintą kartą, būtų 2002 m. sausio 21 d. Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/108/EB (OL L 41, p. 35) ir paskutinį kartą 2005 m. kovo 9 d. Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/1/EB (OL L 79, p. 9, toliau – KIAVPS direktyva), 1 straipsnis numato:

„1. Valstybės narės ši direktyvą taiko į teritorijoje esantiems kolektyvinio investavimo perleidžiamais vertybiniais popieriais subjektams (toliau vadinamiems KIAVPS).

2. Šioje direktyvoje ir vadovaujantis 2 straipsniu KIAVPS laikomi subjektai:

- kurių vienintelis tikslas yra iš visuomenės pritraukto kapitalo kolektyvinis investavimas perleidžiamais vertybiniais popieriais ir (arba) kitų likvidų finansinių turtų, minimų 19 straipsnio 1 dalyje, ir kurie veikia pasinaudodami rizikos paskirstymo principu ir
- kurių investiciniai vienetai savininkų pageidavimu yra tiesiogiai ar netiesiogiai atperkami ar išperkami už tų subjektų turtą. Veiksmai, kurių imasi KIAVPS, siekdamas užtikrinti, kad jo investiciniai vienetai būtų verti labai nesiskirtų nuo jo grynojo turto vertės, laikomi lygiaverčiais tokiam atpirkimui ar išpirkimui.

3. Tokie subjektai gali būti steigiami remiantis teisės aktais arba pagal sutartį teisę (kaip bendrieji investiciniai fondai, valdomi valdymo fondu) arba pagal patikėjimo teisę (kaip patikėjimo fondai) arba pagal statusą (kaip investicinių bendrovių).

5 KIAVPS direktyvos 2 straipsnio 1 dalis nustato, kad ši direktyva netaikoma uždarųjų kolektyvinio investavimo perleidžiamais vertybiniais popieriais subjektams (toliau – KIS).

6 KIAVPS direktyvos šešta konstatuojamoji dalis yra suformuluota taip:

„kadangi valstybių narių teisės aktų suderinimas pirmiausia turėtų apsiriboti kolektyvinio investavimo subjektais, išskyrus uždarųjų tipo, kurie skatina viešą prekybą savo investiciniais vienetais Bendrijoje ir kurių vienintelis tikslas yra investuoti perleidžiamais vertybiniais popieriais (kurie yra daugiausia perleidžiami vertybiniai popieriai, traukti biržos oficialiąją prekybos sąrašą ar kitos panašios reguliuojamos rinkos sąrašą); kadangi kolektyvinio investavimo subjektai, kuriems netaikoma ši direktyva, reguliavimas sukelia daugybę problemų, kurias reikia spręsti taikant kitas nuostatas, todėl atitinkamai tokie subjektai suderinimo objektu taps vėliau <...>“

Nacionalinės teisės aktai

7 Jungtinėje Karalystėje Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktio nuostatos buvo gyvendintos 1994 m. Pridėtinės vertės mokesčio įstatymu (Value Added Tax Act 1994, toliau – 1994 m. PVM).

8 1994 m. PVM 9 priedo 5 grupės 9 ir 10 punktai nuo mokesčio atleidžia investicinius

patikėjimo fondų (*authorised unit trust*, toliau – AUT) ir investicinių kintamo kapitalo bendrovių (*open-ended investment company*, toliau – OEIC) investicinio turto valdymą.

9 1994 m. PVM įstatyme numatytos AUT ir OEIC sąvokos yra apibrėžtos 2000 m. Finansinių paslaugų ir rinkų įstatyme (*Financial Services and Markets Act 2000*, toliau – FPR), kuriuo Jungtinėje Karalystėje iš dalies perkeliama KIAVPS direktyva.

10 Iš bylos medžiagos išplaukia, kad ITC iš esmės yra apibrėžiami pagal 1988 m. Pajamų ir bendrovių mokesčių įstatymo (*Income and Corporation Taxes Act 1988*) 842 straipsnį. Šis straipsnis nustato sąlygas, kurias bendrovė turi vykdyti, kad turėtų teisę, kaip ITC, būti atleista nuo pridėtinės vertės mokesčio.

Pagrindiniai byla ir prejudiciniai klausimai

11 *Claverhouse* yra ITC, kuri savo portfelio administravimui panaudojo trečiojo asmens, t. y. *JP Morgan Fleming Asset Management (UK) Limited*, paslaugomis.

12 *Claverhouse* turi mokėti PVM už gaunamas valdymo paslaugas, nes *Commissioners* atsisakė traktuoti valdymo paslaugų teikimą ITC kaip atleidžiamą nuo PVM paslaugų teikimą. Taigi *Claverhouse* per dešimties metų laikotarpį, pasibaigusį 2003 m. gruodžio 31 d., sumokėjo 2,7 milijono GBP negrąžintino PVM.

13 *Claverhouse* ir *The Association of Investment Trust Companies*, asociacija, atstovaujanti tam tikram Jungtinės Karalystės rinkoje vykdančių veiklą ITC skaičių, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui pareiškė ieškinį dėl *Commissioners*.

14 Iš prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo sprendimo išplaukia, kad AUT, steigti pagal patikėjimo teisę, ir OEIC, steigtos pagal statusą, yra specialūs investiciniai fondai, kuriuose investuotojų turimas atitinkamai investicinių vienetų ir dalių skaičius priklauso nuo investicijų. Iš tiesų AUT ir OEIC yra kintamo kapitalo fondai (arba atviro tipo fondai), kurie išperka iš norinčių parduoti investuotojų savo investicinius vienetus ar dalis. ITC, atvirkščiai, steigtos pagal statusą, yra pastovaus kapitalo fondai (arba uždaro tipo fondai). ITC yra kolektyvinio investavimo forma, naudojant biržoje kotiruojamą akcinę bendrovę. Investuotojai, norėdami nutraukti savo dalyvavimą pastarojo tipo fonde, paprastai parduoda savo dalis antrinėje rinkoje, kaip antai vertybinio popierio biržoje, kurioje kaina priklauso nuo pasiūlos ir paklausos rinkoje.

15 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateiktas teismas pabrėžia, kad, priešingai nei AUT ir OEIC, ITC pagal 2000 m. Finansinių paslaugų ir rinkų įstatymą nereikia gauti licencijos iš *Financial Services Authority* (finansinių paslaugų kontrolės institucija). Tačiau, kaip biržoje kotiruojamas bendrovės, jas kontroliuoja *Financial Services Authority*, kaip *Listing Authority* (biržos rinkos institucija).

16 Be to, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateiktas teismas teigia, kad AUT ir OEIC valdymas turi būti patikėtas išoriniam valdytojui, o ITC turi valdybą, kuri pati gali valdyti investicijas. Tačiau 90 % ITC patiki investicijų valdymą išoriniams fondų valdytojams.

17 Galiausiai iš prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo sprendimo išplaukia, kad Jungtinėje Karalystėje OEIC, kurių kapitalas yra kintantis, kurios yra kolektyvinio investavimo subjektai KIAVPS direktyvos prasme ir kurios trečiajam asmeniui privalo patikėti savo fondų valdymą, turto išorinio valdytojo teikiamoms paslaugoms yra taikomas atleidimas nuo PVM, tuo tarpu kai pastovaus kapitalo investicinių bendrovių, kaip antai ITC, toks atleidimas netaikomas.

18 Šiomis aplinkybomis *VAT and Duties Tribunal, London* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir Teisingumo Teismui pateikti šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktyje esantis terminas „specialūs investiciniai fondai“ gali apimti pastovaus kapitalo investicinius fondus, kaip antai ITC?

2. Jei atsakymas į pirmąjį klausimą yra teigiamas, ar (Šeštosios direktyvos) 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktyje esanti frazė „kaip juos apibrėžia valstybės narės“:

a) leidžia valstybės narėms pasirinkti, kurių jų teritorijoje esančių „specialių investicinių fondų“ valdymo paslaugas atleisti nuo mokesčių ir kurių valdymo paslaugoms šio atleidimo netaikyti; arba

b) reiškia, kad valstybės narės turi nustatyti, kurie jų teritorijoje esantys fondai atitinka sąvoką „specialus investicinis fondas“, ir visus juos atleisti nuo mokesčių?

3. Jei atsakymas į antrąjį klausimą yra toks, kad valstybės narės gali pasirinkti, kurų „specialių investicinių fondų“ atleisti nuo mokesčių, kaip fiskalinio neutralumo, vienodo požiūrio ir apsaugos nuo konkurencijos iškraipymo principai veikia šią diskreciją?

4. Ar (Šeštosios direktyvos) 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktis veikia tiesiogiai?”

Dėl prejudicinių klausimų

Pirmosios pastabos

19 Pagal nusistovėjusį Teisingumo Teismo praktiką, Šeštosios direktyvos 13 straipsnyje numatyti atleidimo nuo mokesčių atvejai yra savarankiškos Bendrijos teisės sąvokos, kurių tikslas – išvengti prieštaravimų taikant PVM sistemą tarp valstybių narių (žr. šiuo klausimu 2005 m. kovo 3 d. Sprendimo *Fonden Marselisborg Lystbådshavn*, C-428/02, Rink. p. I-1527, 27 punktą; 2005 m. gegužės 26 d. Sprendimo *Kingscrest Associates ir Montecello*, C-498/03, Rink. p. I-4427, 22 punktą; 2005 m. gruodžio 1 d. Sprendimo *Ygeia*, C-394/04 ir C-395/04, Rink. p. I-10373, 15 punktą; 2006 m. gegužės 4 d. Sprendimo *Abbey National*, C-169/04, Rink. I-4027, 38 punktą ir 2006 m. gruodžio 14 d. Sprendimo *VDP Dental Laboratory*, C-401/05, Rink. p. I-0000, 26 punktą).

20 Tačiau Bendrijos teisės aktų leidėjai gali valstybės narėms perleisti teisę apibrėžti kai kurias atleidimo nuo mokesčių sąlygas (žr. šiuo klausimu 1996 m. kovo 28 d. Sprendimo *Gemeente Emmen*, C-468/93, Rink. p. I-1721, 25 punktą ir minėto sprendimo *Abbey National* 39 punktą).

21 Šiuo atveju valstybės narės turi apibrėžti aptariamas sąvokas savo vidaus teisėje (žr. šiuo klausimu 2006 m. balandžio 27 d. Sprendimo *Solleveld ir van den Hout-van Eijnsbergen*, C-443/04 ir C-444/04, Rink. p. I-3617, 29 punktą), atsižvelgdamos į Bendrijos teisės aktų leidėjo naudojamas atleidimo nuo mokesčių sąlygas.

22 Be to, iš Teisingumo Teismo praktikos PVM srityje išplaukia, kad, kai valstybės narės apibrėžia kai kurias atleidimo nuo mokesčių sąlygas, jos negali pažeisti Šeštosios direktyvos tikslo ar bendrųjų principų, kuriais pagrįsta ši direktyva, būtent fiskalinio neutralumo principo (žr. šiuo klausimu minėto sprendimo *Gemeente Emmen* 25 punktą; 2006 m. sausio 12 d. Sprendimo *Turn- und Sportunion Waldburg*, C-246/04, Rink. p. I-589, 31 punktą).

Dėl pirmojo klausimo

23 Pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas klausia, ar

Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktyje nurodytas terminas „specialūs investiciniai fondai“ gali apimti pastovaus kapitalo investicinius fondus, kaip antai ITC.

24 Priešingai nei tvirtina Jungtinės Karalystės vyriausybė, prašymą pagrindinėje byloje pateiktas asmuo ir Europos Bendrijų Komisija teigia, kad terminas „specialūs investiciniai fondai“ gali apimti pastovaus kapitalo investicinius fondus, kaip antai ITC.

25 Šiuo klausimu reikia konstatuoti, kad Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktyje nėra sąvokos „specialūs investiciniai fondai“ apibrėžimo.

26 Minuto sprendimo *Abbey National* 53 punkte Teisingumo Teismas nusprendė, kad Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktis taikomas visų teisinių formų specialioms investiciniams fondams. Šios nuostatos taikymo sritį patenka kolektyvinio investavimo subjektai, steigiami tiek pagal sutarčių teisę arba patikėjimo teisę, tiek pagal statusą.

27 Todėl, jei teisinė forma nėra svarbi Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktyje minimos sąvokos „specialūs investiciniai fondai“ taikymui, reikia išnagrinėti veiklos formos svarbą šiam klausimui.

28 Nei iš Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunkčio turinio, nei iš konteksto nėra aišku, kad Bendrijos teisės aktų leidėjas ketino suteikti valstybės narėms teisę, apibrėžiant atleidimo nuo mokesčio sąlygas, nustatyti skirtumus pagal specialią investicinį fondą pasirinktą veiklos formą.

29 Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunkčio aiškinimas, pagal kurį nuo PVM yra atleidžiamas kintamo kapitalo, bet ne pastovaus kapitalo fondų valdymas, prieštarauja fiskalinio neutralumo principui, kuriuo būtų ir pagrįsta Šeštąją direktyvą nustatyta bendra PVM sistema ir kuris draudžia PVM apmokestinimo atžvilgiu nevienodai vertinti tokius pačius sandorius vykdančius tokio subjektus (žr. šiuo klausimu 2004 m. rugsėjo 16 d. Sprendimo *Cimber Air*, C-382/02, Rink. p. I-8379, 23 ir 24 punktus; 2005 m. gruodžio 8 d. Sprendimo *Jyske Finans*, C-280/04, Rink. p. I-10683, 39 punktą ir minuto sprendimo *Abbey National* 56 punktą).

30 Iš tiesų, kaip generalinio advokato pažymėjo savo išvados 21 punkte, pastovaus kapitalo fondams nebūdingas joks svarbus skirtumas, dėl kurio jų nebūt galima priskirti Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktyje numatytiems specialioms investiciniams fondams, lygiai kaip ir kintamo kapitalo fondų.

31 Priešingai nei tvirtina Jungtinės Karalystės vyriausybė, negalima remtis KIAVPS direktyvos nuostatomis, kad Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktyje nurodyta sąvoka „specialūs investiciniai fondai“ būtų aiškinama siaurai.

32 Nors iš KIAVPS direktyvos konstatuojamųjų dalių ir turinio išplaukia, kad jos tikslas yra koordinuoti nacionalinės teisės aktus, reglamentuojančius kolektyvinio investavimo subjektus, tačiau Šeštosios direktyvos priėmimo momentu, kaip pažymėjo generalinio advokato savo išvados 22 punkte, Bendrijos terminologija specialią investicinį fondą srityje vis dar nebuvo suderinta, nes KIAVPS direktyva, kurios 1 straipsnio 3 dalyje buvo apibrėžtas kolektyvinio investavimo subjektas Bendrijos lygmeniu, buvo priimta tik 1985 m. (žr. minuto sprendimo *Abbey National* 55 punktą).

33 Be to, net jei kai kuriose KIAVPS direktyvos 1 straipsnio 3 dalies kalbinėse versijose, pavyzdžiui, ispanų, prancūzų, italų ir portugalų kalbomis, nurodant kolektyvinio investavimo subjektus, steigiamus pagal sutarčių teisę, vartojama Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktyje esanti sąvoka „specialūs investiciniai fondai“, aprašanti kintamo kapitalo fondus, steigiamus pagal sutarčių teisę, priešingai nei fondus, steigiamus pagal patikėjimo teisę

arba pagal ?status, taip n?ra kitose kalbin?se šios nuostatos versijose, pavyzdžiui, angl?, dan? ir vokie?i? kalbomis (žr. šiuo klausimu min?to sprendimo *Abbey National* 55 punkt?).

34 Galiausiai negalima teigti, kad KIAVPS direktyva ?vestas suderinimas netaikomas pastovaus kapitalo fondams. Šiuo klausimu reikia konstatuoti, kaip pabr?žia Komisija, kad pastovaus kapitalo fondams galutinai n?ra taikomas šioje direktyvoje numatytas suderinimas. Iš ties? iš šios direktyvos šeštos konstatuojamosios dalies išplaukia, kad šiems fondams tik laikinai netaikomas direktyvoje numatytas suderinimas. Taip pat neatmetama galimyb?, kad v?liau pastovaus kapitalo special?s investiciniai fondai bus suderinti.

35 Iš visko, kas min?ta, išplaukia, kad pastovaus kapitalo investicin? bendrov?, kaip antai ITC, kuri kreip?si d?l valdymo paslaug? ? tre?i?j? asmen?, gali b?ti laikoma Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktyje numatytu „specialiu investiciniu fondu“.

36 Šiam aiškinimui neturi ?takos faktas, kad pastovaus kapitalo fondai neprivalo naudotis išorinio valdytojo paslaugomis, bet gali valdyti turt? patys. Iš ties? faktas, kad pastovaus kapitalo fondai, kaip antai ITC, priešingai nei OEIC, turi galimyb? turt? valdyti patys ir neturi pareigos kreiptis ? išorin? valdytoj?, neturi jokios ?takos ITC, kuri nutar? pasinaudoti išorinio valdytojo paslaugomis, pad??iai. Tiek, kiek toks fondas pasirenka kreiptis d?l išorinio valdymo, jis objektyviai atsiduria tokioje pa?ioje situacijoje kaip ir kintamo kapitalo fondas, kaip antai OEIC, kuris privalo naudotis išorinio valdytojo paslaugomis.

37 Tod?l ? pirm?j? klausim? reikia atsakyti taip: Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktis turi b?ti aiškinamas taip, jog „special?s investiciniai fondai“ šioje nuostatoje apima pastovaus kapitalo specialius investicinius fondus, kaip antai ITC.

D?l antrojo ir tre?iojo klausim?

38 Prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas antruoju ir tre?iuoju klausimais klausia, kokia yra termino „kaip juos apibr?žia valstyb?s nar?s“, esan?io Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktyje, apimtis.

39 Prašym? pagrindin?je byloje pateik?s asmuo ir Komisija tvirtina, kad tik valstyb?s nar?s gali nustatyti, kurie iš j? teritorijoje esan?i? fond? atitinka apibr?žim? „special?s investiciniai fondai“. Komisijos teigimu, jei fondas yra pripažintas specialiu investiciniu fondu, jam gali b?ti taikomas Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktyje numatytas atleidimas nuo PVM. Taigi valstyb?s nar?s diskrecija neapima klausimo, ar efektyviai taikoma PVM sistema. Komisija priduria, kad apibr?žiant fondus reikia atsižvelgti ? KIAVPS direktyvos nuostatas.

40 Jungtin?s Karalyst?s vyriausyb? tvirtina, kad platus s?vokos „special?s investiciniai fondai“, nurodytos Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktyje, aiškinimas b?tinai turi b?ti suderintas su terminu „kaip juos apibr?žia valstyb?s nar?s“, pagal kur? valstyb?ms nar?ms suteikta didel? diskrecija atrinkti fondus, kuriems turi b?ti taikomas atleidimas nuo mokes?io.

41 Reikia pažym?ti, kad galimyb? apibr?žti s?vokos „special?s investiciniai fondai“ turin? neleidžia valstyb?ms nar?ms atrinkti vien? j? teritorijoje esan?i? fond? ir atleisti j? nuo mokes?io, o kitiems fondams netaikyti šio atleidimo nuo mokes?io. Iš ties? iš šio sprendimo 21 punkto išplaukia, kad terminas „special?s investiciniai fondai“ turi b?ti valstyb?ms nar?ms suteiktos diskrecijos atskaitos taškas.

42 Ta?iau aiškinimas, pagal kur? valstyb?s nar?s turi atrinkti investicinius fondus, kuriems taikomas atleidimas nuo mokes?io, ir tuos, kuriems jis netaikomas, paneigia termin? „special?s

investiciniai fondai“, nurodyt? Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktyje, kurio tikslas išvengti skirtum? taikant PVM sistem? tokiems fondams.

43 Taigi Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktis valstyb?ms nar?ms suteikia teis? tik savo vidaus teis?je apibr?žti fondus, kurie atitinka s?vok? „special?s investiciniai fondai“. Kaip išplaukia iš šio sprendimo 22 punkto, ši teis? turi b?ti vykdoma, nepažeidžiant Šeštosios direktyvos tiksl? ir fiskalinio neutralumo principo, b?dingo bendrai PVM sistemai.

44 Tod?l svarbu išnagrin?ti, ar Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunk?iu valstyb?ms nar?ms suteiktos diskrecijos rib? yra paisoma, kai mokes?i? mok?tojas prašo, kad jam suteiktos valdymo paslaugos b?t? pripažintos susijusiomis su speciali? investicini? fond? valdymu tam, kad joms b?t? taikomas šioje nuostatoje numatytas atleidimas nuo PVM.

45 Šiuo klausimu reikia pažym?ti, kad sandori?, susijusi? su speciali? investicini? fond? valdymu, atleidimu nuo mokes?io, numatyto Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktyje, pirmiausia siekiama investuotojams palengvinti investavim? ? investavimo subjekt? vertybinius popierius, nepatiriant PVM išlaid?. Iš ties? šia nuostata siekiama užtikrinti bendros PVM sistemos fiskalin? neutralum? pasirenkant tarp tiesioginio investavimo ? vertybinius popierius ir investavimo tarpininkaujant kolektyvinio investavimo subjektams (min?to sprendimo *Abbey National* 62 punktas).

46 Be to, primintina, kad fiskalinio neutralumo principas, kuriuo grindžiama Šešt?ja PVM direktyva ?tvirtinta bendra PVM sistema, draudžia PVM rinkimo srityje nevienodai vertinti tokius pat sandorius vykdan?ius ?kio subjektus. Ta?iau šis principas nereikalauja, kad sandoriai b?t? identiški. Iš ties? iš nusistov?jusios Bendrijos teismo praktikos išplaukia, kad min?tas principas draudžia PVM atžvilgiu skirtingai vertinti panašias paslaugas, kurios konkuruoja tarpusavyje (žr. vis? pirma 2003 m. spalio 23 d. Sprendimo *Komisija prieš Vokietij?*, C?109/02, Rink. p. I?12691, 20 punkt?; 2005 m. vasario 17 d. Sprendimo *Linneweber ir Akritidis*, C?453/02 ir C?462/02, Rink. p. I?1131, 24 punkt?; min?to sprendimo *Kingscrest, Associates ir Montecello* 54 punkt?; 2006 m. birželio 8 d. Sprendimo *L.u.p.*, C?106/05, Rink. p. I?5123, 32 punkt?; min?to sprendimo *Turn- und Sportunion Waldburg* 33 punkt?; taip pat min?to sprendimo *Solleveld ir van den Hout-van Eijnsbergen* 39 punkt?).

47 Fiskalinio neutralumo principas apima konkurencijos iškraipymo, atsirandan?io d?l skirtingo poži?rio PVM atžvilgiu, panaikinim? (žr. šiuo klausimu 2001 m. geguž?s 3 d. Sprendimo *Komisija prieš Pranc?zij?*, C?481/98, Rink. p. I?3369, 22 punkt?). Tod?l iškraipymas yra ?rodytas, kai yra konstatuojama, kad teikiamos paslaugos konkuruoja ir yra ne vienodai vertinamos PVM atžvilgiu (žr. šiuo klausimu 2001 m. kovo 29 d. Sprendimo *Komisija prieš Pranc?zij?*, C?404/99, Rink., p. I?2667, 45–47 punktus). Šiuo atveju nesvarbu, kad iškraipymas b?t? didelis.

48 Iš to, kas min?ta, išplaukia, kad nacionalin?s teis?s akt? taikymas, pagal kur? pastovaus kapitalo speciali? investicini? fond? valdymui netaikomas Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktyje numatytas atleidimas nuo mokes?io, prieštarauja šiai nuostatai ir fiskalinio neutralumo principui tiek, kiek šie pastovaus kapitalo fondai yra kolektyvinio investavimo subjektai, leidžiantys investuotojams investuoti ? vertybinius popierius, ir kiek min?ti fondai konkuruoja su atleistais nuo PVM fondais.

49 Nacionalinis teismas turi patikrinti, ar pagrindin?je byloje nagrin?jam? nacionalin?s teis?s akt? taikymas neprieštarauja Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunk?io tikslui ir fiskalinio neutralumo principui, atsižvelgiant ? šiame sprendime pateiktas nuorodas.

50 Šiuo klausimu prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateikusiam teismui yra ?manoma pateikti kelet? papildom? nuorod? atsižvelgiant ? Teisingumo Teismui pateikt? informacij?. Taigi

yra konstatuota, kad bet kuriuo atveju AUT ir OEIC, kurie yra kolektyvinio investavimo subjektai, apibrėžti KIAVPS direktyvoje, valdymui Jungtinėje Karalystėje taikomas atleidimas nuo PVM. Nors dabar ITC nėra kolektyvinio investavimo subjektai KIAVPS direktyvos prasme, kaip teigia prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas, AUT, OEIC ir ITC yra trys bendros rizikos kolektyvinio investavimo formos. Be to, prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas nusprend?, kad ITC, kaip ir AUT bei OEIC, numato investavim? ? vertybinius popierius per kolektyvinio investavimo subjekt?, o tai leidžia privatiems investuotojams investuoti ? didelius investicinius portfelius ir taip sumažinti biržos rizik?.

51 Taigi iš Teisingumo Teismui pateikt? išvad? išplaukia, kad ITC valdymas patenka ? Šeštosios direktyvos tikslus ir kad ITC yra panaš?s ? AUT bei OEIC investiciniai fondai, kuriuos apima s?voka „special?s investiciniai fondai“. Esant šioms aplinkyb?ms Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktyje numatyto atleidimo nuo mokes?io netaikymas ITC nėra pateisinamas atsižvelgiant ? šios nuostatos tikslus ir ? fiskalinio neutralumo princip?.

52 Taigi, kaip tvirtina Komisija, klausimas, ar šis aiškinimas reiškia, kad Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktyje numatytas atleidimas nuo mokes?io taikomas ir kitiems fondams nei nagrin?jami pagrindin?je byloje, nėra Teisingumo Teismui pateikto prejudicinio klausimo dalykas.

53 Reikia pridurti, jog kvalifikavimo kaip „specialaus investicinio fondo“ nacionalin?je teis?je neturi pakakti tam, kad b?t? taikomas atleidimas nuo mokes?io Bendrijos lygmeniu, kaip antai nagrin?jamas pagrindin?je byloje. Dar reikia, kad fondui b?t? taikoma s?voka „special?s investiciniai fondai“ Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunk?io prasme ir j? galima b?t? atleisti nuo mokes?io atsižvelgiant ? šios direktyvos tikslus bei fiskalinio neutralumo princip?.

54 Atsižvelgiant ? min?tus svarstymus, ? antr?j? ir tre?i?j? klausimus reikia atsakyti, kad Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktis turi b?ti aiškinamas taip, jog jis valstyb?ms nar?ms suteikia diskrecij? apibrėžti j? teritorijoje esan?ius fondus, kurie atitinka s?vok? „special?s investiciniai fondai“ šioje nuostatoje numatyto atleidimo nuo mokes?io tikslais. Ta?iau naudodamosi šia diskrecija valstyb?s nar?s turi nepažeisti min?tos nuostatos tikslo, kuris yra supaprastinti investuotojams investavim? ? vertybinius popierius su investavimo subjekt? pagalba, užtikrinant fiskalinio neutralumo princip? renkant PVM, susijus: su speciali? investicini? fond?, konkuruojan?i? su kitais specialiais investiciniais fondais, pavyzdžiui, fondais, kuriems taikoma KIAVPS direktyva, valdymu.

D?I ketvirtojo klausimo

55 Prašym? priimti prejudicin? pateik?s teismas ketvirtuoju klausimu klausia, ar Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktis veikia tiesiogiai.

56 Prašym? pagrindin?je byloje pateik?s asmuo tvirtina, kad turi teis? remtis šia nuostata. Vienintel? aplinkyb?, suteikianti valstyb?ms nar?ms tam tikr? diskrecij? apibrėžiant specialius investicinius fondus, neturi kliudyti galimybei ja remtis, kai j? ?gyvendinan?ios nacionalin?s priemon?s viršija šios diskrecijos ribas, prieštaraudamos fiskalinio neutralumo principui ir (ar) šioje nuostatoje numatyto atleidimo nuo mokes?io tikslui. Komisija pritaria šiam poži?riui ir priduria, kad Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunk?iu galima remtis tiesiogiai tiek, kiek valstybi? nari? diskrecijai nustatytos ribos yra aiškios, tikslios ir pakankamai nes?lygin?s.

57 Atvirkščiai, Jungtinės Karalystės vyriausybė mano, kad Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktis neveikia tiesiogiai, nes reikalauja papildomo valstybių narių perkėlimo.

58 Šiuo klausimu iš nusistovėjusios Bendrijos teismo praktikos išplaukia, kad visais atvejais, kai direktyvos nuostatos turinio požiūriu yra nesulyginamos ir pakankamai tikslios, jeigu per nustatytą terminą nebuvo imtasi gyvendinimo priemonių, jomis galima remtis ginant bet kurią direktyvos neatitinkančią nacionalinę nuostatą arba apibrėžiant asmenų teises, kurias jie turi valstybųs atžvilgiu (žr. 1982 m. sausio 19 d. Sprendimo *Becker*, 8/81, Rink. p. 53, 25 punktų; 2002 m. rugsėjo 10 d. Sprendimo *Kügler*, C-141/00, Rink. p. I-6833, 51 punktų; 2003 m. gegužės 20 d. Sprendimo *Österreichischer Rundfunk* ir kt., C-465/00, C-138/01 ir C-139/01, p. I-4989, 98 punktų, taip pat minėto sprendimo *Linneweber ir Akriditis* 33 punktų).

59 Kalbant apie Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktį turinti reikia konstatuoti, kad jis pakankamai tiksliai ir nesulygiškai nurodo, jog specialieji investiciniai fondai valdymas turi būti atleistas nuo mokesčių.

60 Aplinkybė, kad ši nuostata iš naujo patvirtina valstybių narių diskrecijos egzistavimą, neleidžia suabejoti šiuo aiškinimu, jei pagal objektyvius požymius ginamą paslaugų teikimas atitinka minėtu atleidimu nuo mokesčių nustatytus kriterijus (žr. pagal analogiją 2003 m. lapkričio 6 d. Sprendimo *Dornier*, C-45/01, Rink. p. I-12911, 81 punktų).

61 Todėl faktas, kad Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktis valstyboms narėms suteikia diskreciją ir jame pabrėžiama, kad jos yra kompetentingos apibrėžti specialius investicinius fondus, nedraudžia suinteresuotiesiems asmenims tiesiogiai remtis šia nuostata (žr. pagal analogiją minėto sprendimo *Dornier* 81 punktų), jei valstybų narė, kuri gyvendina šią diskreciją priėmus nacionalines priemones, nesuderinamas su šia direktyva (žr. šiuo klausimu minėto sprendimo *Linneweber ir Akriditis* 36 ir 37 punktus).

62 Taigi ketvirtą klausimą reikia atsakyti, jog Šeštosios direktyvos 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktis veikia tiesiogiai taip, kad mokesčių mokėtojas juo gali remtis nacionaliniame teisme ginydamas nesuderinamo su šia nuostata nacionalinės teisės akto taikymą.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

63 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymų dėl prejudicinio sprendimo pateikimo teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (trečioji kolegija) nusprendžia:

1. 1977 m. gegužės 17 d. Tarybos Šeštosios direktyvos 77/388/EEB dėl valstybių narių statymų, susijusių su apyvartos mokesčiais, suderinimo – Bendra pridėtinės vertės mokesčių sistema: vienodas apskaitinimo pagrindas 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktis turi būti aiškinamas taip, jog šioje nuostatoje nurodyta sąvoka „specialūs investiciniai fondai“ apima pastovaus kapitalo specialius investicinius fondus, kaip antai investicinių patikėjimo bendrovių (Investment Trust Companies).

2. Šeštosios direktyvos 77/388 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktis turi būti aiškinamas taip, jog jis valstyboms narėms suteikia diskreciją apibrėžti jų teritorijoje esančius fondus, kurie atitinka sąvoką „specialūs investiciniai fondai“ šioje nuostatoje numatyto atleidimo nuo mokesčių tikslais. Tačiau naudodamasi šia diskrecija valstybųs narės turi nepažeisti minėtos nuostatos tikslo, kuris yra supaprastinti investuotojams

investavim? ? vertybinius popierius pasitelkiant investavimo subjektus, taip užtikrinant fiskalinio neutralumo princip? renkant prid?tin?s vert?s mokest?, susijus? su speciali? investicini? fond?, konkuruojan?i? su kitais specialiais investiciniais fondais, pavyzdžiui, fondais, kuriems taikoma 1985 m. gruodžio 20 d. Tarybos direktyva 85/611/EEB d?l ?statym? ir kit? teis?s akt?, susijusi? su kolektyvinio investavimo ? perleidžiamus vertybinius popierius subjektais (KIAVPS), derinimo, iš dalies pakeista 2005 m. kovo 9 d. Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/1/EB, valdymu.

3. Šeštosios direktyvos 77/388 13 straipsnio B skirsnio d punkto 6 papunktis yra veikiantis tiesiogiai, tod?l mokes?i? mok?tojas juo gali remtis nacionaliniame teisme gin?ydamas nesuderinamo su šia nuostata nacionalin?s teis?s akto taikym?.

Parašai.

* Proceso kalba: angl?.